

In 1920 stelt Luc Coenen, in die tijd schepen voor Openbare Werken, voor om aan het Stadhuis verschillende gedenkplaten aan te brengen ter ere van de medewerkers van het Gemeentebestuur die voor het vaderland zijn gesneuveld. Hij wenste dat iedere gesneuvelde medewerker een gedenkplaat zou krijgen binnen de dienst waar hij voor de oorlog aan de slag was.

In aansluiting op dit voorstel beslist het College op 12 april 1921 een enkel monument op te richten ter ere van alle gesneuvelden van zowel het centrale bestuur, de openbare nuts- en overheidsbedrijven, als van de gemeentescholen.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog sneuvelen acht leden van het Gemeentebestuur: Marcel Colon en François Delmez van het centrale bestuur; François De Kelder, Désiré Hanse en Léopold Chabeau van de openbare nuts- en overheidsbedrijven; Alexis Manise van de Badhuizen; Antoine-François Martin en Jules-François Chervert van de Gemeentescholen.

Het monument werd ingehuldigd op 11 december 1921 in aanwezigheid van burgemeester Antoine Bréart, de Gemeentesecretaris Hermann Narcisse en de heer Biot, als vertegenwoordiger van de oud-strijders. Redevoeringen, dodenappel, Belgisch volkslied, kranslegging en défilé volgen elkaar op.

Sinds 1921 herdenkt het gemeentepersoneel voor dit monument ieder jaar opnieuw haar doden.

Voor het 'document van de maand oktober' willen we even stilstaan bij François Delmez. François Delmez wordt op 4 juni 1891 in Wetteren (Oost-Vlaanderen) geboren. Op 3 maart 1913 neemt hij de functie op van stagedoend klerk. Op 4 december van datzelfde jaar wordt hij vast benoemd bij het Gemeentebestuur. Hij wordt opgeroepen en naar het front gestuurd na de inval van de Duitsers op 4 augustus 1914. Op 10 augustus stuurt hij een brief naar de gemeentelijke overheid waarin hij beknopt de eerste dagen van het oorlogsconflict schetst: "*Tot op heden gaat alles goed.*" Hij vertelt over het leven aan het front; af en toe hoort hij geweerschoten en wanneer hij de wacht moet houden in een voorpost is hij wel wat bang. Hij eindigt zijn brief met erop te wijzen dat het moreel bij de Belgische troepen goed is: "*... over het algemeen zijn we niet bang voor de Duitsers en we hopen ze snel het land te kunnen uitdrijven. We houden de moed erin en hebben het volste vertrouwen want we zijn ervan overtuigd dat we ons slechts verdedigen tegen een ongerechtvaardigde aanval van woestelingen. Tot binnenkort, hoop ik.*" Enkele maanden later wordt hij ingezet aan het IJzerfront waar hij een tyfusbesmetting oploopt. Op 6 december 1914 overlijdt hij in het ziekenhuis van Calais.

Bron : HERARD G., *Inventaire des archives des Affaires générales relatives aux réceptions et cérémonies solennelles*, 2015, dossiers n° 13-16.

Le 10 août 1914

Messieurs,

Je suis content que les exigences du service militaires me permettent enfin de vous donner de mes nouvelles. Jusqu'à présent, tout va bien : nous entendons bien de temps en temps des coups de feu ou des coups de canon, mais c'est tout. Nous logeons sur de la paille, dans les écoles, dans les salles de classes, ou bien nous dormons en plein air, lorsque nous craignons une attaque. La nuit, être sentinelle en avant-poste, cela donne bien un petit frisson, mais, en général, nous ne craignons pas les Allemands et nous espérons bien les repousser hors du pays. Nous sommes pleins de courage, de confiance, car nous avons l'impression

que nous ne faisons que nous défendre contre une attaque injustifiée de brutes.

A bientôt, j'espère.

Brancon Delmez

6e division d'armes

1er régiment des grenadiers

3e bataillon, 1re compagnie.